

FYLAKRA

**maandblad
rond de
utrechtse
fysika**

JAARGANG 33, nummer 2

mei 1989

FYLAKRA wordt uit gegeven voor de vakgroepen en afdelingen van de faculteit der natuur- en sterrenkunde van de rijksuniversiteit te Utrecht.

33e jaargang, nummer 2.

Redactie: mw. A. Berkelaar (bureau faculteit, H. Buerman (scwf), J. Dijkhuis (gec. materie), mw. M. Feller (agf), J. de Haan (repro), G. Hooyman, G. Nienhuis (agf), A. van Nieuwpoort, P. de Wit (ion).

Typewerk: medewerksters bureau faculteit, auteurs, redactie.

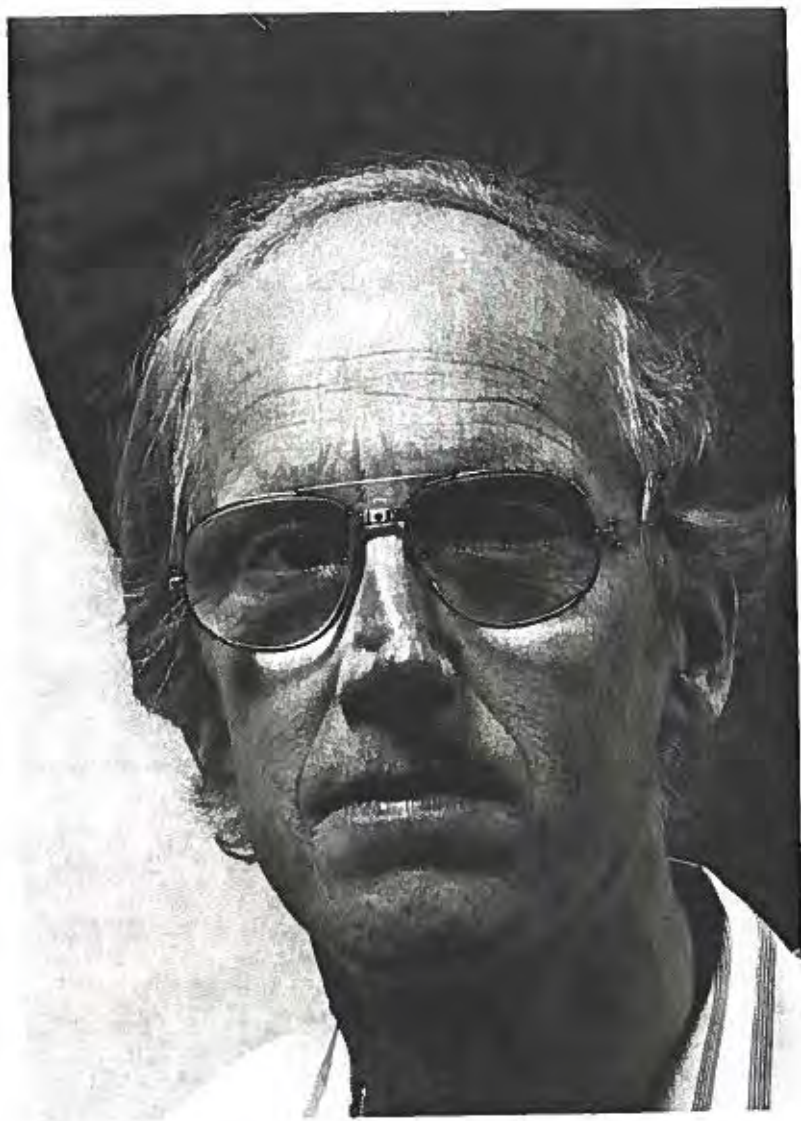
Foto's: (25 jaar Trans. I) OMI
(hgln. Hooymayers, v.Kampen, Nienhuis)
J. v.d. Linden.

Inlevering kopy: uiterlijk de eerste week van de maand op het adres: kamer 152A van het Buys Ballotlaboratorium.

DR. GERARD NIENHUIS HOOGLERAAR BIJ DE
INTERVAKGROEP

De afgelopen twee jaar trad herhaaldelijk, vooral uit de kring rondom de Commissie Wetenschapsbeleid, de tegenkanting tegen het besluit van de Faculteitsraad de vacante leerstoel bij de Intervakgroep Onderwijs Natuurkunde voor herbezetting bij het College van Bestuur voor te dragen aan de dag. Men meende namelijk dat het niet juist is in deze jaren, waarin het aantal leerstoelen moet worden ingekrompen, een leerstoel voor een specifieke onderwijsopdracht te bestemmen. Dit verzet mondde zelfs uit in enkele korte discussies of commentaren in het U-blad. Toen echter bekend werd dat Gerard Nienhuis de leerstoel zou bezetten, verstomde het gemurmureer direct. Alle partijen waren blij met dit besluit. Dit is voor Gerard een groot compliment omdat er uit blijkt hoeveel vertrouwen men binnen de Faculteit zowel in zijn onderwijs- als in zijn onderzoeks-capaciteiten heeft. Dit strookt ook met de door hem herhaaldelijk uitgesproken stelling: goed onderwijs geven is onverbrekelijk verbonden met goed onderzoek doen.

Gerard is met ingang van 1 april benoemd. Hij is geboren in 1944, legde in 1968 het doctoraal examen natuurkunde (hoofdrichting theoretische natuurkunde) cum laude af en promoveerde in 1970 bij Prof. Nijboer op het proefschrift met de titel Some applications and extensions of the Wigner representation in quantum statistical mechanics. Tijdens het cursusjaar 1969-1970 verbleef hij in de Verenigde Staten waar

hij aan het Massachusetts Institute of Technology in Cambridge met Deutch de structuur van polaire gassen en vloeistoffen bestudeerde. Voorts was hij o.a. gasthoogleraar aan de Université de Paris. Na zijn terugkeer in Nederland werd hij als theoreticus aan de Vakgroep Atoom- en Molecuulfysica (nu een deel van de vakgroep AGF) verbonden waar onder zijn leiding een viertal proefschriften werd bewerkt. Het gebied van onderzoek bestrijkt ondermeer de wisselwerking van atomen met stochastische stralingsvelden, superfluorescentie en de thermodynamische en hydrodynamische effecten van licht. In 1984 werd hij benoemd tot bijzonder hoogleraar vanwege het Natuurkundig Gezelschap en in 1986 tot deeltijdhoogleraar in Leiden waar hij sedertdien een dag per week in het Huygenslaboratorium doorbrengt. Dat zijn interesse binnen de natuurkunde verder reikt dan het directe onderwijs en onderzoek moge blijken uit zijn betrokkenheid bij de Grondslagen van de Natuurkunde. Hij was enkele jaren voorzitter van de Commissie Grondslagen van de Natuurkunde. In het blad *Wijserig Perspectief* publiceerde hij over het werkelijkheidsbegrip in de natuurkunde en ook de titel van zijn oratie, *De eenheid van de natuurkunde*, getuigt van zijn belangstelling in deze richting.

Binnen de vakgroep ION wacht hem een grote maar ook veelzijdige taak, niet alleen het onderwijs aan de studenten in de natuurkunde, het zogenaamde hoofdvakonderwijs, waar hij reeds lang vertrouwd mee is, maar ook het steunvakonderwijs, dat is het onderwijs aan studenten uit andere disciplines, te weten scheikunde, biologie, geologie, fysische geografie, medische biologie, geneeskunde, diergeneeskunde en farmacie. Dit is een

omvangrijke taak van de vakgroep en vergt een aangepaste instelling. Immers, men moet de natuurkunde zo onderwijzen dat ze dienstbaar gemaakt wordt aan de andere discipline en dat de betekenis van de fysische methode en benadering van een probleem voor de andere discipline de studenten duidelijk wordt.

Wij verwachten dat Gerard met veel enthousiasme en genoeg binnen onze vakgroep zal werken en wensen hem daar veel succes bij toe.

Piet Ullersma

BEGINNING PRODIGY BOOK

DRIE IS MEER DAN JE DENKT

Woensdag 19 april behaalde Erik van Meijgaard het doctoraat. Reden om in dit blad eens aandacht aan hem te wijden. Tja, enigszins teleurgesteld was hij wel dat hij niet 'doctor in de' is geworden maar slechts 'doctor'; het vakgebied lijkt er tegenwoordig niet meer toe te doen, het noodzakelijke verband met een promotieonderzoek vervaagt een beetje. En zo'n onderzoek is er wel degelijk geweest. Eenieder die zijn proefschrift ("Final state interactions in electron induced trinucleon breakup reactions") doorkijkt kan niet anders dan beamen dat er inderdaad veel werk is verzet. Dit boekwerkje beschrijft vooral het analytische werk, terwijl hij een veelvoud van de tijd die hij achter zijn bureau doorbracht, achter het keyboard van de (later 'zijn') terminal vertoefd heeft bij het numeriek uitwerken van dat alles. Ieder die wel eens op een of ander computersysteem heeft rondgeneusd, heeft wel eens wat langer moeten wachten omdat er dan weer een FADOF of een FCONNECT aan het draaien was, eerst op de CYBER, en later (toen de CYBER echt geld ging kosten) op de VAX (dit schijnt ook geld te gaan kosten, dus het wordt inderdaad tijd dat Erik 'weggesaneerd' wordt, maar dit terzijde). Het resultaat van al dat gespeel met bits en bytes is terug te vinden in de talrijke illustraties in het proefschrift.

De voorliefde voor numeriek werk (een stuk theorie is pas 'echt' als er getallen uitkomen, liefst de juiste) bleek al in zijn afstudeerfase, waarbij hij (wegens het kleine aantal lijnen) regelmatig een zekere persoon in de weg zat, die vervolgens iets gedacht moet hebben in de trant van: "if you can't beat them, join them". Het resultaat was dat onze Erik vier jaar lang bij/voor Tjon elektronen op ^3He - en ^3H -kernen heeft geschoten, daarbij goed oplettend of hij het nou in een, twee, drie of misschien wel vier (...) stukken uiteen kon schieten. Het laatste is hem nooit gelukt, maar met 'intermediaire' energie kun je natuurlijk ook niet hard genoeg schieten. Even zonder gekheid: in de woorden van zijn promotor (en wie kan het beter weten?) heeft hij de 'eerste niet-triviale berekening ter wereld op tafel gelegd'. Nou ja, voor drie deeltjes dan ...

Maar naast het langzamerhand vergroeien met het keyboard, dan weer vloekend op bugs in zijn programma's, dan weer twijfelend aan zijn eigen capaciteiten of de haalbaarheid van het project, maar even (in de regel minder dan een uur) later weer kraaiend van plezier (of slechts mompelend: "het is goed", en een minuut later weer: "het is goed"), heeft hij nog heel wat andere activiteiten op zijn naam staan. Ook die heeft hij min of meer reeds opgevat in zijn studietijd. Het zal moeilijk zijn studenten te vinden die nog nooit een of ander werkcollege onder zijn deskundige leiding gevolgd hebben. Zelfs tijdens de voltooiingsfase van het schrijven van zijn proefschrift was hij nog actief op dit gebied, en ook nu is dat nog niet afgelopen.

Het weer is altijd een hobby van hem geweest (iemand noemde hem eens Werik), en een beetje slecht of koud weer is volgens hem best interessant (een mooie zomerdag vindt-ie eigenlijk vervelend). Hij zal het weer hier wel missen, als hij zo tegen september zijn hielen licht. Maar hij zal in Vancouver ook nog wel aan zijn trekken komen. De komende twee jaar zal hij daar gaan postdoc-en. Waarschijnlijk iets nieuws doen, en misschien vindt-ie daarnaast nog wel wat tijd om zich in te zetten voor een aantal berekeningen die hij op basis van zijn huidige kennis en ervaring kan doen voor her en der over de wereld verspreide experimentele groepen. Voor zover hij dat in de komende maanden niet meer af krijgt, tenminste.

We zullen hem in de toekomst vast nog wel eens een keer hier in Utrecht tegenkomen. Dit klinkt als een afscheid, maar op dit moment is het nog veel te vroeg om hem al een "Vaarwel" toe te wensen: dat doen we over een paar maanden wel.

Bert van Velzen

JOURNAL OF STATISTICAL PHYSICS

Vol. 53, Nos. 1/2

October 1988

**Special Issue
Dedicated to**

Nico G. van Kampen

on the Occasion of His 67th Birthday

H. van Beijeren, M. H. Ernst, and J. L. Lebowitz, Editors

Preface

Heste Nico,

I was asked to write something personal about you. Now, to be very personal would embarrass you, and to be impersonal is not my style. The style should obviously be halfway between an after-dinner speech (very personal) and an obituary (very impersonal). So allow me to tell the gentle reader of some of the milestones in your life, and of your strengths, ignoring your weaknesses (if any), stressing your influence on and contributions to physics.

Your father, a professor in zoology, died young. Your mother, an intelligent and courageous woman, quite active in the resistance during the war, belonged to a renowned family, the Zernikes. After finishing at the top of your class in the Gymnasium in Leiden, you had barely started your studies when the University of Leiden was closed by the occupation forces. You went to Groningen to study with Zernike and Nijboer, and wrote two major articles on diffraction, which was the main interest in that institute.

After the war you went to Copenhagen to work on a subject that was dear to Kramers. Despite the fact that you succeeded in solving a difficult problem very exhaustively, this paper, published in the *Videnskabernes Skelskap*, attracted little attention at the time. Fortunately, this was corrected in the biography of Kramers by Max Dresden, who paid quite a bit of attention to this paper. After completing the formalities for your doctorate, you went to the Institute for Advanced Studies in Princeton, where you worked on causality and the S-matrix. In February 1955 you were appointed at the University of Utrecht, where you not only found your roots (staying there despite many invitations to go elsewhere), but also became the center of activities in statistical mechanics and related subjects, although technically you held the chair of nuclear physics. (Seldom has nuclear physics been more beneficial to statistical mechanics.)

Considering your long list of publications, it is clear that stochastic processes became your true love in life. This theme, recurrent in different forms, culminated in the book *Stochastic Processes in Physics and Chemistry*, which appeared in 1981. This book is important not only for its contents, but also as a masterpiece of organization; it reflects your almost

"microtomical" mind. Beyond this point your restless inquiry into crucial questions seems to proliferate, despite the fact that you once wrote an article called simply "Constraints."

It is, of course, true that certain well-established theories have peculiar loopholes which are ignored by the average reader, who seems to feel that since nobody has objected so far to this or that inconsistency, why should he or she? Not so van Kampen! Tirelessly, and often pointedly, you contributed critical speeches to conferences, somewhat reminiscent of the Roman senator who requested the destruction of Carthage, albeit often less successfully. Meanwhile, you set up a veritable cottage industry to give counter-examples in order to substantiate your claims. This resulted in a number of very lucid and often amusing articles, as, for instance, the quasi-letter to Wergeland on pinball machines, in *Physica Norvegica*, in which the editor's summary leaves no doubts about its real contents.

As already mentioned, one aspect of your activity has been the critical evaluation of theories. You range somewhere between Socrates and the little boy who shouted that the emperor wore no clothes. Second to this is your astonishment at what administrators, well-meaning or otherwise, were capable of inventing in their field of "science management." You pulled out all stops on this topic in the *Nederlands Tijdschrift voor Natuurkunde* in 1986. One of the pillars of the establishment wrote a rebuttal entitled "Nico go home," showing that the article at least evoked some strong emotions. Another incident occurred when an experimental physicist wrote a not very exalting article in a literacy magazine explaining how things were "really" done in physics. This irked you to take up your pen to defend science.

The Dutch merchants in the golden age used to say that living was not necessary but "*navigare necesse est*"; your life, Nico, shows that "*physicare necesse est*" under all circumstances. Let me finish this brief and incomplete sketch of your fruitful career by congratulating you on the honor bestowed on you recently in the form of the Shell prize.

I remain your old fellow student,
Paul H. E. Meijer

Een jubileum.

Vrijdag 28 April was het dan zover, Harrie Roeters was 25 jaar in dienst van de overheid. En wat men natuurlijk van een gebouw-beheerder verwacht gebeurde, de festiviteiten werden in trans1 gevierd. Er kwam dan ook geen stagnatie in het beheer van de gebouwen,

Harrie was -zoals we dat van hem gewend zijn - normaal aanwezig. Niet normaal was het enorm groot aantal andere aanwezigen. In de eerste plaats natuurlijk vrouw en kinderen, in de bloemen en in de stemming, verder collega's, oud-collega's studenten, vrienden en vele mij onbekenden, ook in de stemming. Ik voel mij niet geroepen U verslag van het feest uit te brengen, want U was er allemaal bij. U herinnert zich de sprekers, met terugblikken en cadeau's, de studenten van ASkwadraat, met een ernstige en een meer ludieke voorstelling, de college-assistenten met een spectaculaire proef. Een jubileum van Harrie trekt veel mensen, hij is geliefd en bij zeer velen bekend. We zouden nooit om Harrie heen willen als we in trans1 iets willen bereiken, zeker niet als dat tot een goed einde gebracht moet worden.

Enige tijd geleden vierde trans1 het 25 jarig bestaan. Nu zult U dus concluderen dat Harrie van af het begin bij trans1 betrokken was. Dat is niet zo, de toenmalige bewoners van trans1 hebben het eerst enige tijd op eigen kracht geprobeerd en hebben hem pas in 1970 bij de diergeneeskunde weggehaald. Harrie kreeg eerst het beheer over de college zalen, toen over een groter stuk en sinds vier jaar over het hele gebouw. Het beheer over de college-demonstraties had hij al en daarmee het toezicht op de college-assistenten. Nu is het een belangrijk man. Als ik buiten kantoor uren in trans1 wil zijn, moet ik een pasje aan Harrie vragen. Hij is daar overi-

gens niet kinderachtig in.

Een hele tijd, 25 jaar, maar laatst hebben Harrie en ik uitgerekend dat 40 jaar ook nog makkelijk haalbaar is. Hij zei toen dat hij dat wellicht ook wel van plan was. Ik zou het maar doen, het is voor ons allen een geruststellend idee.

Harrie, bedankt voor de afgelopen vele jaren en bij voorbaat dank voor de vele komende.

Piet de Wit.

GREAT MOMENTS IN SHOPPING
LOUIS PASTEUR BUYING HIS FIRST
QUART OF PASTEURIZED MILK

Allemaal hartelijk dank!

Hierbij wil ik mede namens mijn vrouw en kinderen iedereen heel hartelijk danken, die mijn 25-jarig ambtsjubileum tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt. Als een geweldig mooie herinnering zullen we deze dag bewaren. De vakgroep I.O.N./B.O.Z. dank ik voor de gegeven professionele boormachine en in het bijzonder voor de perfect georganiseerde receptie, feestelijk opgefleurd met schitterende bloemstukken.

Bestuur A-es² en studenten van Natuur- en Sterrenkunde, Informatika Geografie en Wiskunde, die in grote getale deze middag waren vertegenwoordigd, hartelijk bedankt voor de prachtige tassenset en de vele lieve hartelijke woorden. Gelukkig is dit geen einde en ik hoop dat we samen nog veel activiteiten kunnen organiseren. Graag zal ik daaraan mijn bijdrage leveren!

Studentassistenten van de werkgroep collegedemonstraties heel hartelijk dank voor het sportieve cadeau; ik zal de coursebroek graag aantrekken op weg naar de hoogste toppen van de Franse Alpen. Met veel waardering kijk ik terug op de prettige samenwerking, waarbij ik de wens uitspreek dat we elkaar nog lang mogen stimuleren.

Eveneens dank aan het hoofd van de Interne Dienst voor de welgemeende woorden en voor het vochtrijke geschenk. Menig glas zal ik met genoeg drinken!

Eveneens bedank ik de Fylakon voor de attentie en de wensen die ik mocht ontvangen.

Verder iedereen hartelijk dank die de moeite heeft genomen om mij te feliciteren: dank voor de vele geschenkbonnen, theater- en boekenbonnen, de flessen wijn en de vele bloemen en bloemstukken. We wanen ons thuis in een bloemenkas. Hartelijk dank aan de collega's van de centrale diensten: Technische Dienst, Algemene Dienst, Voorlichting - O.M.I. - Geb. Beheerders - Beheersraad centrumgebied - Veiligheidscommissie - Bewaking - Amanuensisopleiding - Inst. Inpassing - Rechten Faculteit en "De Uitwijk" en niet te vergeten de mensen van de Restauratieve Dienst; Joke en Magreet. Het was geweldig en ik hoop dat we nog lang op deze wijze met elkaar om kunnen gaan. In één woord "GRANDIOOS"!!

Harrie Roeters.

De Universiteitsraad

Het is weer de tijd dat er ingewikkelde stembiljetten in onze postvakjes steken, waaronder die voor de Universiteitsraad. Daarom is het misschien aardig om vanuit mijn inmiddels achtjarige ervaring iets te schrijven over wat die raad eigenlijk te betekenen heeft, hoe het daar toe gaat en wat men voor keuzes heeft bij het stemmen.

Voor de lezers die de wet niet helemaal paraat hebben: de Universiteitsraad en het College van Bestuur vormen gezamenlijk het centrale bestuur van de Universiteit en vullen elkaar aan wat bevoegdheden betreft. Wat de raad mag is heel precies opgesomd. De rest is voor het College.

Onder de zeggenschap van de raad vallen een aantal zeer essentiële zaken: de begroting, het ontwikkelingsplan en het bestuursreglement. De begroting zet de raad aan de jaarlijkse geldkraan. Het ontwikkelingsplan omvat onder meer het verdeelmodel van de gelden naar de faculteiten en daarmee de meerjaren planning voor de financiële middelen. Ook het effect van het bestuursreglement moet men niet onderschatten, de indeling in faculteiten en de instelling van studierichtingen wordt daarin bijvoorbeeld geregeld. Het feit dat er een faculteit Natuur- en Sterrenkunde bestaat is direct aan de raad te danken, het College zag meer in een grote WNS-faculteit. In het ontwikkelingsplan worden overigens over praktisch het hele universitaire leven uitspraken gedaan, computerbeleid, bouwplanning, keuzes voor extra steun voor bepaalde onderzoeksgebieden (Computational Physics was er zo een) etc.

Hoewel dus heel precies opgesomd lijkt, wat Raad en College mogen doen is er in de praktijk nogal

wat overlap. Het U-blad besteedt meestal ruim aandacht aan de zo nu en dan optredende grensconflicten, maar dat moet niet overdreven worden. Kibbelen over bevoegdheden mag immers nooit een doel op zichzelf zijn.

Belangrijk is ook de verantwoording vragende functie van de raad. Ook over dingen waar hij geen beslissingsbevoegdheid heeft kan de raad het College vragen stellen en verzoeken doen en daarmee wel degelijk sturend optreden. Het personeelsbeleid, bijvoorbeeld is een aan het College voorbehouden aangelegenheid, waar de raad zijn zegje over mag zeggen, maar waar het College mag besluiten om verzoeken van de raad wel of niet uit te voeren.

De werkwijze van de raad is een eigen stukje cultuur. Komend vanuit een faculteit en zeker vanuit de onze, moet men even wennen aan de veel formelere besluitvorming met moties, amendementen, conceptbesluiten, formele toezeggingen, subamendementen. Het voordeel is wel dat er volledige duidelijkheid bestaat over wat er nu precies is besloten, althans over de tekst. Natuurlijk kan een enkele keer de interpretatie nog wel weer eens discussie opleveren.

Een rol die de raad bij de middelenverdeling de afgelopen jaren vaak vervuld heeft, is die van het sturen van meer naar de faculteiten en minder naar de centrale diensten dan het College voorstelt. Doordat College en centrale diensten dicht op elkaar zitten bestaat de neiging om signalen over problemen daar iets serieuzer te nemen dan over problemen in faculteiten.

De raad met zijn 30 leden (10 WP, 10 OBP, 10 studenten) is nu verdeeld in vijf frakties: De studenten frakties PSO en BRUG, een OBP-fractie, genaamd 'Fractie NWP' en twee gemengde OBP/WP frakties: Fractie '79 en Facultaire Verbinding. Van de laatstge-

noemde is de auteur van dit stukje de aanvoerder. Bij de komende verkiezing dient zich overigens een nieuwe lijst aan, genaamd Progressief WP, met Gijs van Ginkel als de andere lijsttrekker uit onze faculteit. Het is best lastig om te vergelijken wat al die frakties allemaal voor moois willen. De nu volgende karakterisering is dan ook voor rekening van de schrijver maar zo objectief mogelijk. De studenten frakties onderscheiden zich het meest: PSO progressief, Brug iets behoudender. Het personeel mag kiezen uit drie lijsten: Facultaire Verbinding, Fractie '79 en PWP of NWP. Als je de programma's leest zie je bij de Facultaire Verbinding grote aandacht voor decentralisatie, dat wil zeggen minimaal centraal apparaat en veel zeggenschap naar faculteiten of zelfs vakgroepen, uiteraard daar wel allemaal democratisch geregeld, voorts zijn ze zeer bezorgd dat er centraal te veel geld gaat naar dingen die niet met Onderzoek of Onderwijs te maken hebben. De andere frakties zijn daarin iets minder uitgesproken. PWP wil veel aandacht voor goed onderwijs, gaat proberen wat voor aio's en oio's te doen, bijvoorbeeld door ze geen onderwijs meer te laten geven, en vindt maatschappelijk relevant onderzoek heel belangrijk. Fractie NWP richt zich o.a. op personeelsbeleid, emancipatie en mensenrechten. De Fractie '79 heeft als concreet punt dat de universiteit wat betreft onderwijs en onderzoek niet te veel afhankelijk moet worden van arbeidsmarkt respectievelijk externe geldschietters.

Hoewel frakties geen belangen behartigers van bepaalde faculteiten zijn kun je aan de samenstelling van sommige lijsten wel vermoeden waar de achterban ligt: Facultaire Verbinding voornamelijk in de Beta-Medische hoek, Fractie '79 voornamelijk alfa, gamma en centrale diensten. De beide andere lijsten zijn niet zo duidelijk aan faculteiten te koppelen.

Rest me nog de opmerking dat het voor UR-leden altijd een probleem is om uit te vinden wat hun kiezers willen. Mocht iemand zich geroepen voelen om me over een bepaalde zaak aan de jas te trekken dan is hij altijd welkom. Ik neem aan dat dat ook voor de andere kandidaten geldt.

Jan Kuperus

Naschrift

Toen ik bovenstaand stukje schreef waren de stembiljetten naar de UR nog lang niet ter post. Door het ruime tijdsinterval tussen opeenvolgende fylakra's is de actualiteit er enigszins af. Wel kan ik ondertussen vermelden hoe de uitslag is geworden. De Facultaire Verbinding moest een zetel laten in de richting van het progressief WP en ook een in de richting van de fractie NWP, zodat er voor mijn club nog slechts 5 plaatsen resten. De fractie NWP is de grootste in de raad geworden met 8 leden. Fractie '79 werd door een verlies van 3 stoelen richting PWP gehalveerd. De nieuwkomer PWP heeft daarmee voortaan 4 stemmen in de raad. Tussen de studentenfrakties is niets geschoven: PSO blijft 6, BRUG 4. Een inschatting hoe dat nu in de besluitvorming zal doorwerken is natuurlijk nog onzeker, maar het is wel duidelijk dat er een vrij groot progressief blok PSO-NWP-PWP kan ontstaan dat over een meerderheid beschikt en daardoor gemakkelijk besluiten kan forceren. In ieder geval heeft onze faculteit nu twee leden in de UR, zodat het voor iedereen nog gemakkelijker is om een mening die kant op kenbaar te maken.

JK.

Jubileum Wim Rakké.

Vrijdag 31 maart was het feest in het Onderonsje. Het jubileum -25-jaar Overheidsdienst- van W.H. Rakké (Wim) werd gevierd. Namens de vakgroep Medische- en Fysiologische Fysica belichtte prof.dr. R.M. Heethaar de vele werken die de jubilaris voor die vakgroep heeft gemaakt. In het bijzonder het model voor een hartsimulator. Dat is 10 jaar geleden. Van dat model zijn in de loop van de jaren bijna 200 harten gemaakt, die op diverse plaatsen in Europa, maar onder meer ook in Amerika, Canada, Afrika en Singapore in gebruik zijn. Op beurzen op medisch gebied wordt zo'n simulatiehart gedemonstreerd.

Diverse hartafwijkingen kunnen elektronisch zichtbaar worden gemaakt. Spreker roemde het modelmaken, het speciale vakmanschap, waarmee het hartmodel tot stand was gekomen. Na een afsluitende anecdote bedankte de spreker de jubilaris voor zijn inzet voor de vakgroep en in het bijzonder voor het hartmodel en bood een envelop met inhoud aan.

Namens het hoofd van de Werkplaats Fysica, dr.ir. J. Verkerk, sprak de heer M.N. Koning. Door hem werd de goede samenwerking tussen Wim Rakké en de medewerkers van de Werkplaats Fysica als een belangrijke bijdrage aan de werkzaamheden voor hen gezien. Voor de Werkplaats heeft Wim veel werk gedaan. Het, tot nu toe, laatste karwei was een aparte kamer in de Werkplaats. Er waren nogal wat voorwaarden aan verbonden, waardoor soms het toepassen van kunstgrepen nodig was. Op wat afrondingswerk na, is die kamer klaar. Ook door de werkplaats werd zijn ervaring met modelmaken, voor het maken van gietmodellen, benut. De goede samenwerking kwam ook tot uiting bij de uitvoering van de naam BUIJS BALLOT LABORATORIUM boven de ingang van het hoofdgebouw. De Werkplaats maakte met de computer de papieren letters. Wim maakte het in hout en de Werkplaats spoot ze blauw. Voor al het gedane werk en de genoemde samenwerking bedankte de spreker de jubilaris. Een compactdisk vergezelde de handdruk.

Wim heeft onder meer tien jaar ervaring als modelmaker in het bedrijfsleven. Dat is een specialisaties beroep. Werk, waarbij naast krimp van het houten model, ook rekening met de krimp van het te gieten metalen voorwerp gehouden moet worden. Het model moet ook 'lossen' uit de vormkast gehaald kunnen worden, zonder dat de in het zand uitgespaarde vorm beschadigd. Die ervaring kwam nogal eens van pas, zoals u hebt kunnen lezen.

De tijd van krullen en andere versiersels, het lofwerk, en zwaluwstaarten bij houten opstellingen is voorbij. Modern, dus strak, is nu het advies. Op veel plaatsen in onze laboratoria en elders kunt u werk van Wim zien, vanaf een lat om publicaties op te hangen tot en met ingewikkelde konstrukties. Veel medewerkers vinden in hem een goede adviseur voor reparaties van antiek- of modern meubilair. Maar ook voor verbouwingen van keukens en trappen.

Wim is een houtbewerker die het vakmanschap heeft om een diversiteit aan voorwerpen te maken. Maar ook komen de meeste naamstrookjes op de deuren in de gebouwen van zijn hand. Door alle bezuinigingen moeten er ook wel eens onprettige klussen gebeuren, die niets met het eigenlijke werk te maken hebben. Hij doet dat, alleen of in samenwerking met zijn collega's van de Interne Dienst.

Dat mag best eens in de krant.

Jaap Jasperse.

Een nieuwe decaan.

We hebben sinds begin dit jaar een nieuwe decaan. Fylakra had een gesprek met Herman Hooymayers en wil -zo is fylakra nu eenmaal- daarvan graag verslag aan haar lezers uitbrengen.

Hooymayers is vele jaren raadslid geweest, dus hij wist waar hij aan begon. Het is een zware klus, die er extra bij komt, veel avond- en weekendwerk. We hebben gelukkig een erg sterke faculteit, het probleem-oplossend vermogen is erg groot. Het is prettig om hiervan decaan te zijn. We doen het met z'n allen.

Problemen hebben we gehad.

De eerste bezuinigings ronde is achter de rug. We hebben veel personeel moeten inleveren. Hoeveel is niet zo makkelijk te zien, we hebben onderzoek samengevoegd, opgegeven, van andere faculteiten gekregen, we hebben ondersteunende diensten samengevoegd, opgegeven, van andere faculteiten gekregen, we hebben onderwijs etc. Nu de rook een beetje is opgetrokken kunnen we het resultaat overzien:

Gedwongen ontslagen zijn vermeden. Er is ca. 13% van het oorspronkelijke personeel ingeleverd. Doordat echter 2 vakgroepen (MFO en GGWN) bij onze faculteit zijn gevoegd is de totale personeelsformatie nauwelijks gewijzigd.

Onze productie, het gaat om publicaties en proefschriften, is in ieder geval niet minder geworden.

Problemen zullen we krijgen.

Het aantal hoogleraren in onze faculteit moet verminderd worden. In 1993 moeten 5 "stoelen" zijn ingeleverd. Het aantal punten -denkt U maar gewoon in geld- blijft echter, op bezuinigingen na, ter beschikking van de faculteit. We hebben dan weer wat ruimte. Hooymayers ziet het met vertrouwen tegemoet.

Er is een bestuurlijk vernieuwing-proces aan de gang.

Dit is altijd wat moeilijk te begrijpen. Onze faculteit heeft zelf (in 1985) al een reorganisatie meegemaakt. Het kwam er toen op neer dat er grotere eenheden gevormd moeten worden. Kleine ateliertjes en vakgroep-secretariaatjes moeten grotere verbanden gaan vormen en opgaan in grotere eenheden zoals locale secretariaten.

Dat leek efficiënter.

De tendens is nu decentralisatie.

De vakgroepen zullen waar mogelijk hun eigen ondersteuning moeten krijgen. De locale verantwoordelijkheid moet liggen daar waar deze het best kan worden overzien en het meest wordt gevoeld, bij de vakgroepen dus. Wellicht hebben de regeerders in de afgelopen jaren gekeken naar bedrijven die goed en naar bedrijven die slecht overleefden.

Een groot gedeelte van onze werkzaamheden ligt bij het onderwijs.

Via een ingewikkelde formule is een gedeelte van de middelen die we krijgen, gekoppeld aan het aantal studenten. Het aantal studenten blijft redelijk stabiel, maar we kunnen er meer opvangen. Moeten we meer aan voorlichting op middelbare scholen doen, moeten we Utrecht meer in beeld brengen, kortom moeten we reclame gaan maken? Er komt binnenkort een commissie die dat gaat bekijken. Het gebouw BBL is vanaf de snelweg duidelijk zichtbaar. Een licht-reklame op het dak is overal zichtbaar. De open dag heeft dat bewezen.

Een tekst als: "Natuur- en Sterrenkunde: natuurlijk kunt U in U terecht" -wie weet een betere- draagt ver. Het CVB staat hier op dit moment zeker niet afwijzend tegenover.

De VU maakt reclame via de ster op de radio. Of dit een goede weg is is onduidelijk. Op zeker ogenblik doen we dit allemaal en we zijn weer even ver. We jagen elkaar op kosten.

Voorlichting op het VWO is zeker zo belangrijk. Dit gebeurt ook al, maar kan efficiënter wellicht. Voorlichting op het HBO is veel moeilijker. Cals formuleerde destijds het idee dat opleidingen op elkaar moeten worden afgestemd. Dit is ook redelijk gerealiseerd, maar de huidige minister geeft de studenten afkomstig van b.v. een HTS weinig tijd om een vervolgende universitaire studie te voltooien. Alleen de sterkste studenten zal het lukken.

Kies exact. U kent de slogan. Hiermee worden meisjes aangemoedigd een exacte studie te gaan volgen. Werkt de slogan, wellicht wel. Wij doen er echter niet veel mee. Als studentes zich aanmelden zijn ze van harte welkom maar komen dan in een overwegend mannen-maatschappij en zij zien maar. Extra aandacht voor de meisjes studenten zou geen kwaad kunnen. Als er een vacature voor een wetenschappelijke post is, solliciteren over het algemeen alleen mannen. Er wordt dus ook een man aangesteld. Wie doorbreekt deze cirkel?

Wie geeft bij ons het onderwijs?

In de WUB staat een soort ideale verhouding. Een wetenschappelijk medewerker doet 40% onderzoek, 50% onderwijs, 10% bestuur en beheer. Wie haalt dit? Een decaan niet, dat is fylakra wel duidelijk geworden, die 10% is meer. Dit geldt ook voor hoogleraren.

Traditie getrouw steunt ons onderwijs erg op student-assistenten en promovendi (tegenwoordig AIO's). Dit is zeker niet nadelig voor het onderwijs. Het wordt tegenwoordig wel moeilijker student-assistenten te vinden. Het lukt echter ieder jaar opnieuw. Hooymayers heft het volle vertrouwen dat dit zo blijft. Les geven is een zeer belangrijke ervaring voor studenten en zij beseffen dit. Het onderwijs wordt gegeven in trans I. De afstand tussen trans I en BBL is te groot. Zodra men een regenjas aan moet doen om bij een vriend op bezoek te gaan woont de vriend te ver weg. Zo is dat. Er is een behoorlijke kans dat er een nieuw gebouw

voor onderwijs komt. Veel dichter tegen het BBL aan. Niet morgen maar wellicht overmorgen. Het CVB heeft plannen in die richting en ok het geld schijnt gevonden te kunnen worden. Het huidige trans I komt dan vrij voor het centrum gebied en dat is ook mooi meegenomen.

Erg veel problemen waar het onderwijs nu mee worstelt komen dan dichter bij een loopbrug en een oplossing.

De raad vergadert een keer per jaar.

Alhoewel sommige beslissingen per kerende post genomen moeten worden en dus niet altijd uitvoerig in de raad aan de orde komen is de raad toch een belangrijk discussie orgaan. Veel ingrijpende zaken worden daar met elkaar besproken. Het is jammer dat de mensen in de faculteit hier niet veel meer nota van nemen -hoe zit het toch met de maandelijkse raadsverslagen in fylakra?- Herman, daar wordt binnenkort in voorzien-.

Hoe groot is de macht van de raad?

Och, binnenkort komt er een rapport van de profielcommissie, die in een commissie die de organisatie van onze hele faculteit nog eens doorlicht. Deze commissie komt met adviezen die het bestuur al dan niet kan opvolgen. Het bestuur zal de raad hierover raadplegen en ze zal wel gek zijn als ze de signalen uit de raad niet zal meenemen. Zo werken we met elkaar en zo hebben we altijd gewerkt. Een klus doe je samen.

Het is prettig om hier decaan te zijn.

Voor U gehoord en opgetekend:

Piet de Wit.

Scheidend voorzitter Van Bueren van RAWB koninklijk onderscheiden.

OW - Dr. H.G. van Bueren is ter gelegenheid van zijn afscheid als voorzitter van de Raad van Advies voor het Wetenschapsbeleid (RAWB) benoemd tot commandeur in de Orde van Oranje-Nassau. De minister van Onderwijs en Wetenschappen, drs. Deetman, heeft hem op 20 februari de koninklijke onderscheiding overhandigd.

Van Bueren is vanaf 1979 voorzitter van de RAWB geweest. De RAWB adviseert de regering over het beleid op het gebied van de wetenschapsbeoefening in nationaal en internationaal verband. Minister Deetman memoreerde dat onder het voorzitterschap van Van Bueren de raad ongeveer vijftig adviezen heeft uitgebracht over zeer uiteenlopende onderwerpen. Hij zei dat in het denken van de scheidende RAWB-voorzitter 'het creëren van ruimte voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek van hoge kwaliteit' voorop staat. 'Vooral de bescherming en verhoging van topkwaliteit is voor u een constante zorg geweest. Ook in de jaren zeventig, toen de politiek er nog niet aan toe was, benadrukte u dat wetenschap door een klein aantal excellente onderzoekers omhoog wordt getrokken, en niet door veel middelmatige omhoog geduwd. Nu, met de discussies rond 'centres of excellence', zijn dergelijke ideeën breder geaccepteerd.'

Loopbaan.

Dr. Van Bueren werd in 1986 al benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Hij studeerde af in 1949 in sterrenkunde en theoretische fysica. In 1956 promoveerde hij bij prof.dr. H.B.G. Casimir. Van 1949 tot 1964 was hij verbonden aan het natuurkundig Laboratorium van Philips in Eindhoven.

Van 1962 tot 1965 was hij buitengewoon hoogleraar in de vaste-stoffysica aan de Technische Hogeschool Delft en tevens wetenschappelijk directeur van het interuniversitair reactorinstituut. Van 1964 tot 1979 was hij gewoon hoogleraar en van 1979 tot 1981 buitengewoon hoogleraar in de natuurkundige grondslagen van de sterrenkunde aan de Rijksuniversiteit Utrecht.

Nevenfuncties.

Dr. Van Bueren heeft een reeks nevenfuncties vervuld, waaronder voorzitter van de sectie sterrenkunde van de Academische Raad (1966-1970) en later kroonlid van die raad (1981-1984), lid en daarna voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor de Kernenergie (1964-1978), lid van de Landelijke Stuurgroep Energieonderzoek (1975-1977), voorzitter van de Nederlandse astronomenclub (1978-1980), lid van de Council European Southern Observatory (1970-1980) en hij is sinds 1980 voorzitter van de Nederlandse delegatie van de CSTP (Comit voor wetenschaps- en technologiebeleid) van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling).

PROMOTIE MAARTEN VAN DORT

Op 22 maart j.l. is Maarten van Dort gepromoveerd op het proefschrift: "Spectral Dynamics of Nonequilibrium Phonons in Ruby".

Hiermee komt voor Maarten een eind aan zijn verblijf in Utrecht en aan een lange periode van onderzoek binnen de vakgroep Gecondenseerde Materie.

In 1979 kwam Maarten naar Utrecht om daar de studie Natuurkunde (oude stijl) aan te volgen. Uit belangstelling voor de fysica die zich in sterren en zwarte gaten afspeelt koos hij Sterrenkunde als bijvak.

Na het behalen van zijn kandidaats-examen verrichtte hij als student al zijn experimentele werk op het KVS, binnen de huidige vakgroep Gecondenseerde Materie.

Tijdens zijn klein onderzoek deed hij optisch werk aan vloeibare kristallen bij Daan Frenkel, toen nog verbinden aan de vakgroep Fluctuatievervalsingen van Prof. Zijlstra.

Als groot onderzoeker werkte hij bij Wim Vlak aan magnetische systemen met concurrerende anisotropie, onder Toine Arts en Prof. de Wijn.

Dat Maarten een nieuwe uitdaging niet schuwt blijkt wel uit het feit dat zijn promotieonderzoek, weliswaar verricht binnen dezelfde vakgroep (onder Jaap Dijkhuis en Harold de Wijn), een geheel ander onderwerp betrof.

Tijdens dit onderzoek werkte hij namelijk aan de dynamica van hoogfrequente fononen (roostertrillingen) in robijn.

Door toepassing van de optische techniek van "Fluorescence Line Narrowing" was hij in staat om met ongekend hoge spectrale resolutie de dynamica van fononen in interactie met elektronische centra in robijn te bestuderen. Zijn metingen hebben geleid tot een veel beter begrip van het verschijnsel "fonon-bottleneck", dat binnen de vakgroep al lange tijd belangstelling geniet.

Een aantal eerder voorgestelde modellen is door zijn metingen opnieuw bevestigd.

De resultaten van zijn onderzoek heeft hij in 1987 gepresenteerd als "invited talk" op de "6th International Conference on Dynamical Processes of Excited States in Solids", gehouden te Japan.

Ook nu nog kan Maarten zijn belangstelling voor de fysica van de vaste stof in de praktijk brengen. Hij heeft namelijk een baan gevonden binnen het Natuurkundig Laboratorium van Philips. Hier werkt hij aan het JESSI-project, de opvolger van het nog lopende MEGA-project. Hij houdt zich momenteel bezig met de schade die snelle ("hete") elektronen kunnen veroorzaken in de steeds kleinere MOSFET's op een geïntegreerde schakeling.

Tijdens zijn onderzoek ging Maarten altijd recht op zijn doel af en was hij bereid om daarvoor hard te werken. Daarvoor heeft hij denk ik bij velen bewondering afgedwongen. De resultaten van zijn onderzoek mogen er dan ook zijn. Wellicht zal deze instelling, gepaard aan zijn grote interesse voor processen in de vaste stof, hem goed van pas komen bij zijn baan.

Maarten, we wensen je veel succes in je nieuwe werkring en we kunnen welgemeend zeggen: We zijn trots op je!

Kars Troost.

Dr. A.B.A. Schippers nieuwe bibliothecaris van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde.

Sinds half januari beschikt de Faculteit weer over een bibliothecaris: dr. A.B.A. (Guus) Schippers. Net als zijn voorganger, Kees Schram, heeft Guus Schippers een natuurwetenschappelijke achtergrond. Hij heeft onderzoek gedaan op het raakvlak van fysica en chemie, en is daarop ook gepromoveerd. Daarnaast heeft het nieuwe hoofd van onze bibliotheek een indrukwekkende staat van dienst opgebouwd in "het bibliotheekwezen": hij was o.a. bibliothecaris van het Gorlaeuslaboratorium in Leiden, van het Mathematisch Centrum in Amsterdam en laatstelijk van de Open Universiteit in Heerlen. Hij is daarom bij uitstek de man die zowel weet welke belangrijke rol een goede literatuurvoorziening in het wetenschappelijke onderzoek speelt als kennis heeft van de nieuwste methoden om die literatuurvoorziening optimaal te verzorgen.

Het is de bedoeling van Guus Schippers de dienstverlening in de bibliotheek en de toegankelijkheid van de collecties in de komende jaren verder te verbeteren. Hij staat open voor alle suggesties die daarbij zouden kunnen helpen; hij hoopt ook in informeel contact met de gebruikers van de bibliotheek op de hoogte te worden gehouden van alle wensen. Schroomt niet bij hem aan te kloppen of hem aan te spreken!

Dennis Dieks.

Gelijkberechtiging samenlevingsvormen.

De Minister van Binnenlandse Zaken heeft recent in o.a. de Premiespaarregeling en de Interimregeling Ziektekosten Ambtenaren 1982 een aantal wijzigingen aangebracht die de gelijkberechtiging van gehuwden en samenwonenden bevordert. Met name voor hen die onder die interimregeling vallen kunnen voor hun levenspartner voor wie zij de premie van een ziektekostenverzekering betalen en daarvan bewijsstukken kunnen overleggen, met terugwerkende kracht tot 1 april 1988, alsnog de vergoeding voor de "medebelanghebbende" verkrijgen. Een uittreksel uit het bevolkingsregister, waaruit blijkt dat de betrokkene en de partner minimaal 1 jaar op hetzelfde adres woonachtig zijn, moet daar worden bijgevoegd.

SIDNEY HARRIS

"It was a lot easier to keep an eye on things before the Big Bang. Everything was all in one place then."

IN DIENST GEKOMEN NA 1 APRIL 1989

J.D. Adel, MFO
 T.M.V. Bootsma, KFH
 S. Dorrestijn, Werkplaats
 J.K. Goeree, THE
 C.A.J. Jong, MFO
 H.J.J. Jonker, MFF
 M.E. Philippart, MFO
 H. Verbeek, MFO
 R.S.W. Wal, MFO

UIT DIENST GEGAAN NA 1 APRIL 1989

T.F. Bruin, MFO
 C.M.M. Denisse, AGF
 V.A.P. Dijk, AGF
 W.R. Joolingen, Didaktiek
 E.L. Leenart- v.Rooijen, Bureau v.d. faculteit
 H.W. Regt, Geschiedenis en Grondslagen
 R. Scheurwater, Sterrenkunde
 A.A. Veld, Intervakgroep Onderwijs Natuurkunde

Examens op 24.04.89

Theoretische natuurkunde:	M.J. Dekker (cum laude), M.T. Haarmans.
Experimentele natuurkunde:	G. Pruijsen, A.J.B. de Rooij.
Toegepaste natuurkunde:	P.W. Koken
Algemene sterrenkunde:	L.H. Strous.

Op 8 juni a.s.

zal weer de

jaarlijkse

FYLAKON

SPORTDAG

georganiseerd

worden.

Nadere bericht-

geving volgt

Z.s.m.

BIJ DE PROMOTIE VAN KARELJAN SCHOUTENS

Woensdag 24 mei promoveert Kareljan Schoutens bij de vakgroep Theoretische Fysica op een onderwerp dat zich de laatste paar jaar in een grote belangstelling mag verheugen: tweedimensionale conforme veldentheorieën en de supersymmetrische uitbreidingen daarvan. Deze belangstelling is voornamelijk te danken aan de cruciale rol die dergelijke theorieën spelen in de zogenaamde (super)stringtheorie - een unificatietheorie in de elementaire-deeltjesfysica die ons, althans in principe, in staat stelt om een consistente beschrijving te geven van quantumgravitatie, en die mogelijkwerijs alle natuurkrachten in zich verenigt.

Kareljan heeft aan dit onderwerp een actieve bijdrage geleverd, wat tot een flink aantal publicaties en vele buitenlandse reizen en conferentiebijdragen heeft geleid. Zijn promotie-onderzoek is onderdeel geweest van dat van een Utrechtse groep die internationaal heeft weten mee te werken aan de recente ontwikkelingen op het gebied van superstrings en conforme veldentheorie. De bijzondere situatie van een groot aantal gelijkgestemde geesten heeft voor veel inspirerende discussies en samenwerkingen geleid. De internationale belangstelling voor Kareljans werk bleek uit de vele mogelijkheden voor post-doc banen die hem aangeboden werden, o.a. een fellowship in CERN, Genève. Uiteindelijk hebben Kareljan en zijn vrouw Marga besloten - in het kader van de 'brain drain' naar de Nieuwe Wereld - de grote oversteek te maken en vanaf september zal hij als post-doc aan de State University of New York in Stony Brook verbonden zijn. Hier heeft hij al eens een maand gewerkt en goede contacten opgebouwd. Kareljan is een uitgesproken exponent van de 'jaargang 1980' - een

groep theoretisch fysici en mathematen die elkaar al voor hun studietijd in de Wiskunde Olympiade waren tegengekomen, in Utrecht zijn gaan studeren en vervolgens promoveren, en zo de laatste jaren gedeeltelijk het Utrechtse gezicht hebben bepaald. Alleen al op het Instituut voor Theoretische Fysica waren zij goed voor een aanzienlijk deel van de promotieplaatsen, en dit jaar is er dan ook sprake van een zekere uittocht. De indruk die deze zeer coherente groep heeft achtergelaten bij het onderwijzend personeel, i.h.b. het voorkandidaats-onderwijs, is nog steeds zeer levendig aanwezig, en het verbaast dan ook zeker niemand dat de beloftes van toen, nu, o.a. met deze promotie, ruimschoots worden ingelost.

Hoewel in het algemeen een theoreticus aan krijtstof, een chaotisch bureau en dito werkwijze wordt herkend, is Kareljan daarop een opmerkelijke uitzondering. Terwijl velen pas achter de tekstverwerker hun gedachten beginnen te ordenen, verbaasde Kareljan ons steeds weer door met keurig uitgewerkte aantekeningen aan te komen die in een paar dagen rustig tot een artikel werden omgezet. Deze hoge graad van zelforganisatie zal hem goed van pas komen in zijn nieuwe werkring. Ongetwijfeld zal Kareljan in Stony Brook ook een krachtig ambassadeur worden van de Europese cultuur. Als Gregoriaans zanger en liefhebber van de middeleeuwen moet hij een welkome afwisseling zijn in de Nieuwe Wereld. Het verblijf van Kareljan en Marga in de V.S. zal ongetwijfeld voorspoedig verlopen en mede namens het Instituut voor Theoretische Fysica wil ik hun dan ook hierbij graag al het goede toewensen,

Robbert Dijkgraaf.

DANKBETUIGING

Graag wil ik, ook namens mijn vrouw en kinderen, iedereen hartelijk bedanken voor de belangstelling en cadeau's die ik ontvangen heb tijdens de receptie t.g.v. mijn 25-jarig jubileum.

Wim Rakké

DANKBETUIGING

Ook namens de kinderen wil ik graag al diegenen bedanken die ik nog niet heb kunnen bereiken, voor hun medeleven bij het overlijden van mijn man, prof. C.Th.J. Alkemade.

Zowel de faculteit der Natuur- en Sterrenkunde, als de vakgroep van het Buys Ballotlaboratorium wil ik in het bijzonder noemen in dit dankwoord, voor de bloemen die zij stuurden bij zijn begrafenis.

Wij bewaren een fijne herinnering aan de afscheidsviering en uitvaart, waarin de verbondenheid met zijn persoon voelbaar was. Ik hoop dat dat zo mag blijven, opdat hij niet vergeten worde.

Nini Alkemade-Klinkenbergh
Bilthoven, april 1989.

I.v.m. het 20-jarig
jubileum van FYLAKON

zal op

6 september 1989

een

sportieve "MEERKAMP"
georganiseerd worden.

De dag wordt besloten
met een barbecue voor de
deelnemers.

Aan drie medewerkers van de Vakgroep Natuurkundedidactiek en het Pedagogisch Didactisch Instituut voor de leraarsopleiding is door de American Educational Research Association (AERA) een prijs toegekend: de Excellence in Research on Teaching and Teacher Education Award 1989. Op 28 maart werd de prijs in San Francisco op het jaarlijks congres van de AERA aan Theo Wubbels overhandigd.

Theo Wubbels, Hans Créton en Anne Holvast kregen de prijs voor onderzoek dat verricht werd als vervolg op de dissertatie van Créton en Wubbels over ordeproblemen bij beginnende leraren. Reeds geruime tijd is er bij de vakgroep natuurkundedidactiek aandacht voor de manier waarop ordeproblemen de lessen van zowel beginnende als ervaren natuurkundeleraren beïnvloeden. In het kader van de ontwikkeling van een nieuw programma voor de opleiding van aanstaande natuurkundeleraren is onderzoek uitgevoerd naar de oorzaken van ordeproblemen en de manieren waarop studenten en beginnende leraren daarbij kunnen worden begeleid.

De prijs is toegekend voor de theorievorming rond het ontstaan van sterk wanordelijke klassesituaties en de communicatie tussen leraar en leerlingen in die situaties. Zich baserend op een systeemtheoretische benadering hebben de prijswinnaars een theorie ontwikkeld die het begeleiders en natuurkundeleraren beter mogelijk maakt om wanorde te voorkomen en eenmaal opgetreden wanorde te veranderen in orde. Voor natuurkundeleraren is deze problematiek in het bijzonder van belang vanwege de specifieke aspecten van het organiseren van practicum.

Wij prijzen ons gelukkig zulke collega's in ons midden te hebben en hopen dat hun werk nog vele vruchten zal afwerpen, want aan de vruchten kent men de boom.

Van harte proficiat,

Th.Heij.

KOFFIEPRAATJES Sterrekundig Instituut Utrecht.

maandag 1 mei VARIA

Plaats: kamer 764 Buys Ballotlaboratorium.

Tijd: 10.30 uur.

Inlichtingen: 030-535200

Koffiepraatjes zijn informele voordrachten van een half uur over recent eigen onderzoek; opgave sprekers s.v.p. bij Rob Rutten.

Variapraatjes, de eerste maandag van de maand, bestaan uit korte bijdragen over uiteenlopende onderwerpen. Opgave sprekers op het invulformulier bij de deur van het SIU secretariaat.

Colloquium Rijnhuizen.

11 mei '89	Dr. J.P. v.d. Weele
Technische Universiteit
Twente	Destabilizing
1:3 resonance
in Hamiltonian
systems
18 mei '89	Ir. M. Pont
FOM-Instituut voor
Atoom- en Molecuulfy-
sica (AMOLF)
Amsterdam	Behaviour of
atomic hydro-
gen in super-
intense, high
frequency
laser fields
25 mei '89	Dr. D. Lenstra
Technische Universiteit
Eindhoven	Analogies in
optics and
micro-electro-
nics
1 juni '89	Prof.dr.ir. W. Lourens
Universiteit Utrecht	Some topics
in physics
information
theory (fysi-
sche infor-
matics)

De colloquia worden in de regel gehouden op donderdagmiddagen te 16.00 uur.

Plaats: Collegezaal van het Instituut voor Plasmafysica, Rijnhuizen, Edisonbaan 14, Nieuwegein.

Colloquia Fysische Informatica/Computational Physics.

K.J. van Oostrum Denken over producten 10 mei
(Philips, Eindhoven)

E.B.J. Kleiss -Titel nog onbekend- 31 mei
(Shell, Rijswijk)

De colloquia worden gehouden op woensdag in zaal 166A van het Buys Ballotlaboratorium.
Aanvang steeds om 16.00 uur.

SEMINARIUM GECONDENSEERDE MATERIE 1989

- Vrijdag 12 mei - N. Yamashita (Okayama)
Luminescence of IIa-VIa
compounds.
- Vrijdag 26 mei - B.P. Minks
Fotoetsen van GaAs.
- Vrijdag 9 juni - A.J. Kil
Fluctuaties en het quantum
Halleffect.
- Vrijdag 30 juni - J.E. Mooij (Delft)
(aanvang 16.00 uur) Fasecoherentie in kleine
supergeleidende struc-
turen.

Plaats: Laboratorium voor Vaste Stof, Princeton
plein 5, De Uithof (kamer 206).

Tijd: 16.30 uur

N.B. een kwartier vóór aanvang wordt thee geschon-
ken.

Oraties en promoties gedurende de maand mei 1989.

Promoties.

- 8 mei '89 Drs. P. Korevaar (Natuur- en Sterrenkunde)
- 14.30 uur In der Neckarhalle 13,
6900 Ziegelhausen (W-Duitsland)
Promotores: Prof.dr. A.G. Hearn
Prof.dr. B. van Leer
(Michigan, USA)
Titel proefschrift: Time-dependent models of stellar coronae.
- 10 mei '89 Drs. R. Scheurwater (Natuur- en Sterrenkunde)
- 14.30 uur Noormannenstraat 32,
3962 AT Wijk bij Duurstede
Promotor : Prof.dr. M. Kuperus
Co-promotor: Dr. J. Kuijpers
Titel proefschrift: Generation and propagation of hydromagnetic waves in astrophysical plasmas.
- 24 mei '89 Drs. C.J.M. Schoutens (Natuur- en Sterrenkunde)
- 12.45 uur Apennijnen 59,
3524 DL Utrecht
Promotor: Prof.dr. B.Q.P.J. de Wit
Titel proefschrift: Extentions of conformal symmetry in two-dimensional quantum field theory.
- 24 mei '89 Drs. C.F.A. van Os (Natuur- en Sterrenkunde)
- 14.30 uur Boothstraat 17h,
3512 BV Utrecht
Promotores : Prof.dr. F.W. Saris
Prof.dr. J. Los (UvA)
Co-promotor: Dr.ir. P.W. van Amersfoort
Titel proefschrift: Negative ion sourcery.

(ingezonden mededeling)

WIL JIJ DE INTRODUCTIE NOG EEN KEER MEEMAKEN? WORD MENTOR!

Thema algemene introductie 1989: In Vuur en Vlam

In augustus komen ze weer naar Utrecht: honderden eerstejaarsstudenten vol enthousiasme en zin in een vlammend begin van het studentenleven. Jij wilt deze introductie ook meemaken? Dat kan als mentor. Je beleeft een van de leukste periodes van het studiejaar, een vakantie in de stad Utrecht: heel veel zien en doen. De introductie zal ook dit jaar weer vele hoogtepunten kennen, de Uithofdag, het Open Podium, goede films, diverse toneelvoorstellingen enz. enz. Als mentor ben jij de aangewezen persoon om nieuwe studenten een week lang wegwijs te maken in de stad en hen een geslaagde introductie te bezorgen. Op het voorbereidingsweekend leer je veel medementoren kennen, een extra garantie voor een gezellige introductie.

De Rijksuniversiteit Utrecht organiseert de introductie van 14 t/m 17 en van 21 t/m 24 augustus 1989. Voor één van beide weken kun je je als mentor opgeven bij de Afdeling Voorlichting en Informatie aan Studenten (AVIS), Heidelberglaan 8 (in de Uithof), 3584 CS Utrecht, tel:030-532670.

De introductie 1989: iedereen in Vuur en Vlam!

De Achterkant VII

ANTI-VIRUS:

Voor de PC bestaat er een ANTI-VIRUS diskette met handleiding. Er staan verschillende programma's op die o.a. kijken naar files die direct de BIOS aanroepen, of laten zien wat een programma doet inclusief tekst.

TEX:

Voor de PC-TeXers onder ons is er een update mbt de nederlandse afbreekregels, de rest blijft ongewijzigd. Diegenen die reeds een copy van PC-TeX hebben, kunnen de update kosteloos komen halen.

Onderzoek PC-software:

Momenteel ben ik bezig met een onderzoek naar een goed programma dat makkelijk Overhead sheets kan maken, met alles erop en eraan. Nu ben ik bezig met FREELANCE PLUS van LOTUS company. Wanneer er gebruikers zijn die (denken) dat ze een beter programma hebben dan zou ik dat graag horen.

Afz. Harry Jacobs Jr.
BBL. 011c
Tel. (53) 1498.

